Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
J. KOKOTT
представено на 17 ноември 2016 година[1]

Дело C-469/15 P

FSL Holdings и др.
срещу

Европейска комисия

„Обжалване — Конкуренция — Картели (член 101 ДФЕС) — Европейски пазар на банани — Картел за банани в Южна Европа (Италия, Гърция, Португалия) — Съгласуване при определянето на цени и обмен на релевантна за цените информация — Допустимост на доказателства — Забрани за използване на доказателства — Случайно открити доказателства — Сътрудничество с националните органи — Предаване на доказателства от национални органи, които сами по себе си не са органи по конкуренция — Право на защита — Ефективна съдебна защита — Правила за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер — Понятие за ограничаване на конкуренцията с оглед на целта“

I – Въведение

1. Има ли право Европейската комисия да използва в картелно производство доказателства, предадени ѝ от национален данъчен орган като случайно открити? Това е по същество правният въпрос, който Съдът следва да разгледа в настоящото производство по обжалване.

2. Този въпрос възниква по повод на „банановия картел“ в Южна Европа, открит пред няколко години[2]. В банановия картел участват групите от предприятия Chiquita и Pacific. През 2007 г. Комисията получава за това информация от италианската финансова полиция[3], която е събрана в рамките на наказателно производство за данъчни престъпления. Не на последно място впоследствие Комисията се основава на тази информация в решението си от 12 октомври 2011 г.[4], за да установи нарушение на член 101 ДФЕС и за да наложи глоба, възлизаща на няколко милиона евро, на три дружества от групата Pacific, а именно на FSL Holdings (наричано по-нататък „FSL“), Firma Léon Van Parys (наричано по-нататък „LVP“) и Pacific Fruit Company Italy SpA (наричано по-нататък „PCFI“)[5].

1 — Език на оригиналния текст: немски.

2 — Съдът вече е разгледал бананoвия картел *в Северна Европа*, открит няколко години по-рано, в решения от 19 март 2015 г., Dole Food и Dole Fresh Fruit Europe/Комисия (C-286/13 P, EU:C:2015:184) и от 24 юни 2015 г., Fresh Del Monte Produce/Комисия (C-293/13 P и C-294/13 P, EU:C:2015:416).

3 — Guardia di Finanza.

4 — Решение C(2011) 7273 окончателен на Комисията от 12 октомври 2011 година относно производство по член 101 [ДФЕС] (Дело COMP/39482 — Екзотични плодове (банани), резюмирано в ОВ C 64, 2012 г., стр. 10, наричано по-нататък „спорното решение“.

5 — Наричани по-нататък заедно също „жалбоподателите“.

3. Жалбата за отмяна на това решение, подадена от тези три дружества, на първа инстанция е само частично уважена. В решението си от 16 юни 2015 г.[6] Общият съд частично отхвърля жалбата им. Понастоящем FSL, LVP и PCFI търсят правна защита пред Съда в производството по обжалване.

4. Възможността за използване на информация и доказателства, получени от Комисията от национални органи, се отнася до един от основните въпроси на модернизираната система за прилагане на правото на конкуренция, въведена с Регламент (ЕО) № 1/2003[7]. В този смисъл решението на Съда по настоящото дело ще бъде основополагащо за бъдещото сътрудничество между органите на равнището на Съюза и на национално равнище, а именно както за органите за защита на конкуренцията, така и за действащите в други области административни органи.

5. Наред с това по настоящото дело става въпрос за някои рутинни въпроси във връзка с правилата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, ефективната съдебна защита и понятието за ограничаване на конкуренцията с оглед на целта.

II – Правна уредба

6. Приложимата по настоящото дело правна уредба на Съюза е установена в член 101 ДФЕС и в Регламент № 1/2003.

7. Член 12 от Регламент № 1/2003, озаглавен „Обмен на информация“, съдържа следната разпоредба:

„1. За целите на прилагането на [членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС] Комисията и органите по конкуренция на държавите членки разполагат с правомощието взаимно да си предоставят и да използват като доказателство всякакви данни от фактическо или правно естество, включително поверителна информация.

2. Обменената информация се използва само като доказателство за целите на прилагането на [членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС] и във връзка с предмета, за който е събрана от предаващия орган. Когато обаче националното право на конкуренция се прилага за същия казус успоредно с общностното право на конкуренция и това не води до различен резултат, информацията, обменена по силата на настоящия член, може да бъде използвана и за прилагане на националното право на конкуренцията.

3. Информацията, обменена по реда на параграф 1, може да се използва като доказателство за налагане на санкции на физически лица само когато:

— законодателството на предаващия орган предвижда санкции от сходно естество във връзка с нарушение на [член 101 ДФЕС или член 102 ДФЕС] или при отсъствие на такива,

— информацията е събрана по начин, при който се съблюдава същото ниво на закрила на правото на защита на физическите лица, каквото е предвидено по националните правила на получаващия орган. В този случай обаче обменената информация не може да се използва от получаващия орган за налагане на мерки, свързани с лишаване от свобода“.

6 — Решение от 16 юни 2015 г., FSL и др./Комисия (T-655/11, EU:T:2015:383), наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“.

7 — Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), наричан по-нататък „Регламент № 1/2003“.

8. Съображение 16 от Регламент № 1/2003 съдържа следните разяснения относно член 12:

„Независимо от всички национални разпоредби с обратен смисъл, между членовете на [Европейската мрежа по конкуренция] следва да се разреши обмен на информация и използването на тази информация като доказателство, дори и когато информацията е поверителна. Тази информация може да се използва за прилагане на [членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС], както и за успоредното прилагане на националното право на конкуренция, при условие че последното прилагане е свързано със същия казус и не води до различен резултат. Когато обменената информация се използва от получаващия орган за налагане на санкции върху предприятия, не може да съществува друго ограничение за използването на информацията освен задължението тя да се използва за целта, за която е събрана, при положение че санкциите, наложени на предприятията, са от един и същи вид във всички системи. Правата на защита, предоставени на предприятията в различните системи, могат да се смятат за достатъчно равностойни. По отношение обаче на физическите лица те могат да са обект на твърде различни видове санкции при различните системи. В такъв случай е необходимо да се гарантира, че информацията може да се използва само ако е била събрана по начин, с който се съблюдава същото равнище на закрила на правата на защита за физическите лица, както е предвидено в националните разпоредби на получаващия орган“.

9. Наред с това следва да се посочи член 28 от Регламент № 1/2003, параграф 1 от който гласи следното:

„Без да се засяга действието на членове 12 и 15, информацията, събрана по членове 17 и 22, се използва единствено за целта, за която е събрана“.

10. Накрая, член 31 от Регламент № 1/2003, озаглавен „Съдебен контрол на Съда на Европейските общности“, предвижда:

„Съдът разполага с правомощията за пълен съдебен контрол върху решенията, с които Комисията е наложила глоба или периодична имуществена санкция. Той може да отмени, намали или увеличи наложената санкция или периодично санкционно плащане“.

III – Фактите по спора

11. Групата от предприятия Pacific предлага на пазара банани с марката „Bonita“. Според констатациите на Общия съд Pacific заедно с Chiquita са извършили нарушение на правилата относно картелите по смисъла на член 101 ДФЕС на южноевропейския пазар на банани, по-конкретно в Гърция, Италия и Португалия.

A– Фактите и обстоятелствата и административното производство

12. На 26 юли 2007 г. Комисията получава от италианската финансова полиция копия на лични бележки на един от служителите на Pacific, които са открити по време на претърсване в частното му жилище и на работното му място в Италия, извършено в рамките на национално наказателно разследване за данъчни престъпления[8].

8 — Точка 7 от обжалваното съдебно решение и съображение 81 от спорното решение.

13. Впоследствие Комисията извършва проверки в помещенията на вносители на банани в Италия и Испания. Освен това тя изпраща искания за предоставяне на информация до участващите предприятия, клиентите и други участници на пазара, в които отново иска определена информация, вече фигурираща в преписката по делото за банановия картел в Северна Европа[9].

14. След изпращането на изложението на възраженията, предоставянето на достъп до преписката и изслушването на участващите предприятия, на 12 октомври 2011 г. Комисията приема спорното решение.

15. В посоченото решение Комисията установява, че в конкретно посочения период между 2004 г. и 2005 г. участниците в картела са съгласували ценовата си стратегия в Гърция, Италия и Португалия по отношение на бъдещите цени, ценовите равнища и ценовите движения и/или тенденции и са обменяли информация относно бъдещото пазарно поведение, що се отнася до цените[10]. Комисията счита, че посочените практики са били част от една цялостна система, имаща за цел да определи насоките на действието им на пазара и да ограничи индивидуалното им търговско поведение, като по този начин те са преследвали еднакъв антиконкурентен стремеж и единствена икономическа цел, а именно ограничаването или нарушаването на нормалното движение на цените в сектора на бананите в Италия, Гърция и Португалия и обмена на информация по този въпрос[11].

16. Според Комисията разглежданите факти представляват споразумение по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС в смисъл, че участващите предприятия изрично са се договорили за определено поведение на пазара, с цел да заменят съзнателно рисковете на конкуренцията с практическо сътрудничество помежду си. Освен това според изложеното от Комисията, макар да не е трябвало да се доказва, че страните изрично са договорили общ план, който представлява споразумение, въпросното поведение е съгласувана практика по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС, като връзките между страните са оказали въздействие върху възприетото от тях поведение при определянето на цените на бананите за Южна Европа[12].

17. За участието им в едно-единствено и продължено нарушение на член 101 ДФЕС със спорното решение Комисията налага на FSL, LVP и PFCI глоба от 8 919 000 EUR при условията на солидарна отговорност. За разлика от това съгласно правилата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер наложената на Chiquita глоба е определена като равна на нула[13].

Б– Първоинстанционното съдебно производство

18. На 22 декември 2011 г. FSL, LVP и PFCI подават съвместно жалба за отмяна на спорното решение пред Общия съд като първа инстанция.

19. С решението си от 16 юни 2015 г. Общият съд частично отменя спорното решение и намалява глобата с около една четвърт на 6 689 000 EUR, като разпределя съдебните разноски.

9 — Относно банановия картел в Северна Европа вж. Решение C(2008) 5955 окончателен на Комисията от 15 октомври 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] (дело COMP/39188 — Банани), резюмирано в ОВ C 189, 2009 г., стр. 12.

10 — Точка 22 от обжалваното съдебно решение и съображения 94 и 187 от спорното решение.

11 — Точка 24 от обжалваното съдебно решение и съображения 209 и 213 от спорното решение.

12 — Точка 23 от обжалваното съдебно решение и съображения 188 и 195 от спорното решение.

13 — Точка 32 от обжалваното съдебно решение и член 2 от спорното решение.

IV – Производството пред Съда

20. На 4 септември 2015 г. жалбоподателите подават заедно настоящата жалба срещу решението на Общия съд.

21. Жалбоподателите искат от Съда:

— като главно искане, да отмени обжалваното решение на Общия съд поради използването на доказателства, получени напълно в разрез с установената процедура за тяхното събиране и поради неправилно прилагане на Известието относно сътрудничеството от 2002 г., и вследствие на това да отмени спорното решение в неговата цялост;

— при условията на евентуалност, да отмени частично обжалваното решение, доколкото Общият съд не е упражнил пълен съдебен контрол върху наложената на жалбоподателите глоба, и в резултат на това да намали съществено глобата, наложена на жалбоподателите с обжалваното решение;

— при условията на евентуалност спрямо предходното искане, да отмени частично обжалваното решение, доколкото Общият съд не е установил валидно, че нарушението е имало за цел или последица ограничаване на конкуренцията, и в резултат на това да върне делото на Общия съд, освен ако Съдът приеме, че е събрал достатъчно информация, за да отмени спорното решение;

— при всички случаи, да осъди Комисията да заплати съдебните разноски, направени от жалбоподателите в производствата пред Съда и Общия съд.

22. От своя страна, Комисията иска от Съда:

— да отхвърли жалбата и

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

23. Производството пред Съда протича писмено.

V – Анализ

24. В жалбата си FSL, LVP и PFCI не повдигат всички въпроси, които са били предмет на първоинстанционното производство. В производството по обжалване обсъждането се свежда, от правна страна, по-скоро само до избрани проблеми. Във връзка с това жалбоподателите изтъкват четири основания, като първото от тях се фокусира върху възможността за използване на доказателствата, предадени от италианската финансова полиция (по този въпрос вж. раздел А непосредствено по-нататък), второто се отнася до прилагането на правилата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер (по този въпрос вж. раздел Б по-нататък), третото е свързано с принципа на ефективна съдебна защита по отношение на глобата (по този въпрос вж. раздел В по-нататък) и четвъртото се отнася до въпроса за понятието за ограничаване на конкуренцията с оглед на целта (по този въпрос вж. раздел Г накрая).

А– По възможността за използване на доказателствата, предадени от италианските данъчни органи (първо основание)

25. В центъра на внимание в настоящия случай е първото основание, което се занимава с възможността за използване на доказателствата, предадени на Комисията от италианската финансова полиция. Според жалбоподателите Комисията не е имала право да използва личните бележки на служител на Pacific, обезпечени от италианската финансова полиция при претърсване на частното му жилище в рамките на наказателно разследване за данъчни престъпления, като доказателства за наличието на нарушение на правилата относно картелите в рамките на административно производство, основано на член 101 ДФЕС и Регламент № 1/2003.

26. По същество жалбоподателите упрекват Общия съд, че в точки 66—99 от обжалваното съдебно решение не е зачел правото на защита и не е спазил съществени процесуални изисквания, а именно преценката на законодателя, намерила израз в член 12, параграф 2 от Регламент № 1/2003. Освен това те считат, че Общият съд е изопачил доказателства.

27. По-нататък ще разгледам всяка една от тези точки в отделен раздел, като считам, че е целесъобразно повдигнатите от жалбоподателите възражения да групирам по теми и да ги разгледам, като променя тяхната последователност.

1. По твърдяното наличие на забрана за използване на доказателства

28. От ключово значение за посочените от жалбоподателите основания срещу решението на Общия съд е доводът, че на равнището на Съюза не могат да бъдат приети доказателства, „получени при пълно неспазване на основните права на заинтересованите лица“, и че поради това те не могат да се използват.

29. На първо място, що се отнася до твърдяното неспазване на основните права, жалбоподателите изобщо не посочват в какво точно според тях се състои това неспазване, било то на равнището на Съюза или на национално равнище [14]. Следователно доводите на жалбоподателите по този въпрос са твърде общи и неточни, за да могат да бъдат предмет на правна преценка [15].

30. На следващо място, що се отнася до твърдяната невъзможност да се използват доказателствата, предадени на Комисията от италианската финансова полиция, доводите на жалбоподателите са повод да се направят някои уточнения по въпроса при какви обстоятелства в картелните производства следва да се приеме, че е налице забрана за използване на доказателства.

31. За отправна точка на анализа следва да се приеме, че наличието на нарушение на правилата относно картелите може да бъде доказано с всякакви подходящи доказателствени средства. В правото на Съюза не съществува общ принцип, съгласно който органите по конкуренция могат да се основават само на определени доказателствени средства или могат да използват само доказателства с произход от определени източници.

14 — С изключение на твърдяното нарушение на правото на защита, което по-нататък ще разгледам отделно (по този въпрос вж. точки 52—63 от настоящото заключение).

15 — Решения от 11 септември 2007 г., Lindorfer/Съвет (C-227/04 P, EU:C:2007:490, т. 83), от 18 юли 2013 г., Schindler Holding и др./Комисия (C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 45), и от 11 септември 2014 г., MasterCard и др./Комисия (C-382/12 P, EU:C:2014:2201, т. 151).

32. Напротив, наборът от доказателствата, които могат да се използват, за да се установи нарушение на правилата относно картелите, е много широк. Така в съдебната практика се приема, че в повечето случаи съществуването на антиконкурентна практика или споразумение трябва да бъде логически изведено от определен брой съвпадения и улики, които, взети заедно, могат да представляват, при липсата на друго смислено обяснение, доказателство за нарушаване на правилата на конкуренцията [16]. Това важи в още по-голяма степен за картели, които по естеството си са замислени да имат таен характер и при които бележките на участниците по принцип са сведени до минимум [17].

33. По отношение на доказателствената стойност на съответните доказателства се прилага принципът за свободната преценка на доказателствената стойност, според който единственият критерий за преценка на доказателствата е достоверността им [18].

34. Само по изключение съществуват забрани за използването на доказателства, които не допускат използването на отделни доказателствени средства, за да се докажат нарушения на член 101 ДФЕС или на член 102 ДФЕС. Такива забрани могат да се основават на обстоятелството, че дадено доказателство е било получено в нарушение на съществени процесуални правила, имащи за цел да се защитят правните субекти (по този въпрос вж. раздел а) непосредствено по-долу), и от друга страна, на обстоятелството, че дадено доказателство е предназначено да се използва за неправомерна цел (по този въпрос вж. раздел б) по-нататък).

а) Липса на получаване на доказателствата от Комисията в нарушение на съществени процесуални правила

35. На първо място, жалбоподателите се оплакват, че Общият съд е трябвало да упражни контрол дали Комисията законосъобразно е получила доказателствата, събрани в националното наказателно производство за данъчни престъпления.

36. По принцип законосъобразността на събирането на доказателства от националните органи и предаването на Комисията на сведения, събрани при прилагане на националното право, следва да се преценява съгласно националното право; освен това съдът на Съюза не е компетентен да контролира законосъобразността, от гледна точка на вътрешното право, на акт, приет от национален орган [19]. Общият съд съвсем правилно обръща внимание на това обстоятелство [20].

16 — Решения от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 57), от 6 декември 2012 г., Комисия/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, т. 70) и от 17 септември 2015 г., Total Marketing Services/Комисия (C-634/13 P, EU:C:2015:614, т. 26).

17 — Решения от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 55) и от 25 януари 2007 г., Sumitomo Metal Industries и Nippon Steel/Комисия (C-403/04 P и C-405/04 P, EU:C:2007:52).

18 — Решения от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 49 и 63) и от 19 декември 2013 г., Siemens и др./Комисия (C-239/11 P, C-489/11 P и C-498/11 P, EU:C:2013:866, т. 128).

19 — Решение от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 62).

20 — Точка 45 от обжалваното съдебно решение.

37. Естествено това не означава, че в картелно производство Комисията и съдилищата на Съюза могат да използват, ако им е известно, доказателства, които съвсем очевидно са били получени в нарушение на съществени процесуални правила. Основни принципи на правото на Съюза, като по-специално правото на добра администрация (член 41, параграф 1 от Хартата на основните права) и правото на справедлив съдебен процес (член 47, първа алинея от Хартата на основните права), изискват институциите на Съюза да извършват поне обща проверка въз основа на всички обстоятелства по конкретния случай, които са им известни [21].

38. Поради това в административното производство Комисията трябва да се увери, че от всички данни, с които разполага, е видно, че въпросните доказателствени средства нито са били незаконосъобразно събрани от националните органи, нито са били предадени неправомерно на Комисията. Освен това Общият съд също трябва да извърши такъв контрол за наличие на очевидни нарушения, след като в първоинстанционното съдебно производство са били повдигнати съответни твърдения за нарушения [22].

39. В настоящия случай Общият съд, както и Комисията преди това, са разполагали по-конкретно с две улики, подкрепящи тезата за законосъобразността на предаването на доказателствата на Комисията от италианската финансова полиция. От една страна, нито една италианска юрисдикция не е била забранила предаването на тези доказателства [23]. От друга страна, разглежданите доказателства, събрани в рамките на национално наказателно производство за данъчни престъпления, са били предадени на Комисията с разрешение на компетентната италианска прокуратура [24].

40. Жалбоподателите не представят никакво доказателство, което може да постави под въпрос правилността на направените от Общия съд констатации в това отношение и да породи съмнения относно законосъобразността на предаването на посочените доказателства. В производството по обжалване те дори признават, че не съществува решение на италианска юрисдикция, в което предаването на разглежданите документи се приема за неправомерно, въпреки че са се опитали, както те твърдят, „да упражнят правата си на национално равнище“.

41. При тези обстоятелства Общият съд не може да бъде упрекнат, че се е основал на доказателства, които Комисията е получила незаконосъобразно и които поради това са подлежали на забрана за използване.

б) Липса на използване на доказателствата за неправомерна цел

42. Освен това жалбоподателите посочват, че предадените от италианската финансова полиция доказателства, събрани в наказателно производство за данъчни престъпления, не е следвало да се използват в картелно производство, за да се установи наличието на нарушение на член 101 ДФЕС.

21 — Вж. в този смисъл и решение от 3 септември 2008 г., Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия (C-402/05 P и C-415/05 P, EU:C:2008:461, т. 284), от което следва, че в Съюза не може да се допускат мерки, които са несъвместими със спазването на правата на човека.

22 — Вж. в този смисъл решение от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 63, последно изречение), от което следва, че трябва да се вземе предвид дали националната юрисдикция е обявила за неправомерно предаването на въпросните доказателства на Комисията.

23 — Точки 80 и 81 от обжалваното съдебно решение.

24 — Точки 82—89 от обжалваното съдебно решение.

43. По същество жалбоподателите се позовават на член 12, параграф 2 от Регламент № 1/2003. Те искат тази разпоредба да се разбира като израз на общ принцип, съгласно който всички доказателства, обменени между Комисията и националните органи, трябва да са обвързани с определена цел. Според жалбоподателите за целите на установяване на антиконкурентни практики по смисъла на член 101 ДФЕС или на член 102 ДФЕС могат да бъдат обменени само такива доказателства, които са събрани именно за тази цел.

44. Посоченият довод обаче също е неубедителен.

45. Член 12 от Регламент № 1/2003 преследва специална цел. Тази разпоредба цели да се улесни и насърчи сътрудничеството между органите в рамките на Европейската мрежа по конкуренция, тоест между органите по конкуренция на равнището на Съюза и на национално равнище. Поради това член 12 изрично предвижда, че обменените между органите по конкуренция доказателства, съответно при посочените в тази разпоредба условия, могат да се използват без особени затруднения в картелни производства.

46. От това обаче не може по аргумент от противното да се заключи, че обменът на информация и предаването на доказателства от орган на орган са недопустими *извън рамките на* Европейската мрежа по конкуренция. Подобен рестриктивен подход би противоречал на принципа на процесуална автономия, установен в държавите членки. Същевременно този подход неоправдано би затруднил възможностите за събиране на доказателства, с които разполагат Комисията и националните органи по конкуренция в картелните производства [25]. В крайна сметка по този начин би била осуетена основна цел на правото на Съюза, а именно ефективното прилагане на правилата за конкуренция на европейския вътрешен пазар [26].

47. За разлика от това член 12, параграф 2 от Регламент № 1/2003, на който се позовават жалбоподателите, не е израз на общ правен принцип, съгласно който в картелните производства могат да се използват само такива доказателства, които преди това вече са били събрани за цели, свързани с правото в областта на конкуренцията. Безспорно е, че доказателствата, макар и да са били получени напълно правомерно, никога не могат да се използват за *неправомерна цел*. Следователно доказателства, които се използват за неправомерна цел, не могат да бъдат използвани като такива. От това обаче не следва, че доказателства, които са били събрани за *неконкурентна цел* (например в рамките на наказателно производство за данъчни престъпления), никога не могат да се използват за *цел, свързана с конкурентното право* (а именно в рамките на картелно производство по член 101 ДФЕС като спорното в случая). В този смисъл юрисдикциите на Съюза вече са приели, че доказателства, събрани в национално наказателно производство, могат да се използват от Комисията в картелно производство [27].

25 — Този аспект правилно подчертава и Общият съд (вж. по-специално точка 78 в края и точка 79 от обжалваното съдебно решение).

26 — Относно значението на правилата за конкуренция за функционирането на вътрешния пазар вж. решение от 1 юни 1999 г., Eco Swiss (C-126/97, EU:C:1999:269, т. 36), както и, що се отнася до правната уредба след влизането в сила на Договора от Лисабон, решения 17 февруари 2011 г., TeliaSonera (C-52/09, EU:C:2011:83, т. 20), и от 17 ноември 2011 г., Комисия/Италия (C-496/09, EU:C:2011:740, т. 60). Необходимостта от ефективно прилагане на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС (предишни членове 81 ЕО и 82 ЕО) в последно време бе подчертана например в решения от 11 юни 2009 г., X BV (C-429/07, EU:C:2009:359, т. 33—35), от 7 декември 2010 г., VEBIC (C-439/08, EU:C:2010:739, т. 59), от 14 юни 2011 г., Pfleiderer (C-360/09, EU:C:2011:389, т. 19) и от 18 юни 2013 г., Schenker и др. (C-681/11, EU:C:2013:404, т. 46).

27 — Вж. във връзка с това решение на Общия съд от 8 юли 2004 г., Dalmine/Комисия (T-50/00, EU:T:2004:220, т. 83—91), потвърдено с решение на Съда от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 62 и 63).

48. Само когато законодателят — на равнището на Съюза или на национално равнище — изрично е предвидил обвързване с дадена цел по отношение на определени доказателства, повторното им използване за цели, различни от тази, за която те са били първоначално събрани, подлежи на забрана. Такова е по-специално съдържанието на член 28, параграф 1 от Регламент № 1/2003 за събраните от Комисията доказателства в провежданите от нея картелни производства, като подобно е съдържанието на член 12, параграф 2 от Регламент № 1/2003 за доказателствата, обменени между европейските органи по конкуренция.

49. Подобни специални правила и постановената по тях съдебна практика [28] обаче не могат да се считат за общоприложими в смисъл, че в картелните производства, провеждани от европейските органи по конкуренция, никога не могат да се използват доказателства, различни от тези, които са събрани за цели, свързани конкретно с картелното право. Напротив, член 12, параграф 2 и член 28, параграф 1 от Регламент № 1/2003 целят единствено да защитят предприятията от това доказателствата, събрани от орган по конкуренция в производство по конкуренция, или дори собствените им доброволно направени изявления в рамките на подобно административно производство, например като подадат заявление за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, впоследствие да им бъдат противопоставени в други производства, в които евентуално се прилагат по-строги процесуални норми, а именно в определени съдебни производства, които са част от същинското наказателно право.

50. В настоящия случай обаче няма каквито и да било данни, че приложимите конкретно в италианското наказателно производство за данъчни престъпления процесуални норми, които финансовата полиция е длъжна да спазва, са по-малко строги от прилаганите от Комисията в картелното производство. Следователно не е налице положение, сходно с това по член 12, параграф 2 или с това по член 28, параграф 1 от Регламент № 1/2003.

51. Ето защо не може да се приеме, че предадените от италианската финансова полиция доказателства са били използвани неправомерно в спорното в случая картелно производство, проведено от Комисията, което обстоятелство би могло да обоснове тезата, че тези доказателства не могат да бъдат използвани.

2. По твърдяното нарушение на правото на защита

52. На различни места във второто основание жалбоподателите твърдят също, че Общият съд не е зачел правото им на защита. Сега ще пристъпя към обобщено разглеждане на тези оплаквания.

53. От една страна, жалбоподателите критикуват обстоятелството, че дълго време след предаването на доказателствата на Комисията от италианската финансова полиция са били уведомени за тази операция. От друга страна, те се оплакват във връзка с обстоятелството, че Комисията никога е нямало да образува производство във връзка с картел за банани в Южна Европа, ако италианската финансова полиция не ѝ била предала разглежданите лични бележки на служител на Pacific като един вид повод за по-нататъшни разследвания.

54. Нито единият, нито другият довод, изтъкнати от жалбоподателите, обаче не сочат за наличие на каквото и да било нарушение на техните права на защита.

28 — Вж. основно решения от 17 октомври 1989 г., Dow Benelux/Комисия (85/87, EU:C:1989:379, т. 17 и 18) и от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582, т. 298—300), всяко едно от които се отнася до член 20 от Регламент № 17. Понастоящем тази разпоредба съответства на разпоредбата на член 28, параграф 1 от Регламент № 1/2003.

55. Правото на защита е основно право, което е неразделна част от общите принципи на правото, за чието спазване следи Съдът [29]. Междувременно това право е закрепено на видно място и в член 41, параграф 2 и в член 48, параграф 2 от Хартата на основните права.

56. Обратно на становището, което жалбоподателите изглежда застъпват, правото на защита обаче не защитава от това Комисията изобщо да образува производство за твърдени нарушения на член 101 ДФЕС или на член 102 ДФЕС и в рамките на това производство да използва доказателства, които са ѝ били предадени от национални органи извън Европейската мрежа по конкуренция. От правото на защита произтичат единствено определени процесуални гаранции, които Комисията е длъжна да спазва при провеждането на това производство и нарушението на които води до отмяна на окончателното ѝ решение.

57. Зачитането на правото на защита изисква по-специално на заинтересованите предприятия да бъде предоставена възможност да изложат своето становище. Трябва да им бъде дадена възможност да изложат надлежно своето становище относно действителното съществуване и релевантността на твърдените факти и обстоятелства, както и относно документите, на които Комисията основава твърдението си за нарушение [30] (вж. също член 41, параграф 2, букви а) и б) от Хартата на основните права).

58. Въобще не е предмет на спора, че в настоящия случай жалбоподателите са се запознали с предадените от италианската финансова полиция доказателства, както и, че са имали възможност да изложат становището си относно тези доказателства. Те критикуват единствено обстоятелството, че тази възможност им е била предоставена в твърде късен момент от административното производство.

59. Във връзка с това следва да се отбележи, че административното производство се разделя на две фази [31], като достъпът до преписката и изслушването по принцип следва да се предоставят едва след приключване на предварителното разследване, а именно когато Комисията е запознала заинтересованите предприятия с изложението на възраженията [32]. Уведомяването на заинтересованите предприятия в по-ранен момент би могло да затрудни дейността на Комисията по разследване и би съществувал риск от укриване на доказателства [33].

60. Несъмнено и по време на предварителното си разследване, тоест още преди изпращането на изложението на възраженията, Комисията трябва да следи да не бъде накърнено правото на защита на заинтересованите предприятия [34].

61. Жалбоподателите обаче не изтъкват никакви конкретни доводи, евентуално сочещи, че в настоящия случай, за да спази възможностите за защита на FSL, LVP и PFCI, Комисията е имала задължението незабавно, тоест много преди приемането на изложението на възраженията, да ги уведоми за доказателства, предадени ѝ от италианската финансова

29 — Решения от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 64), от 14 септември 2010 г., Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия (C-550/07 P, EU:C:2010:512, т. 92) и от 25 октомври 2011 г., Solvay/Комисия (C-110/10 P, EU:C:2011:687, т. 47).

30 — Решения от 13 февруари 1979 г., Hoffmann-La Roche/Комисия (85/76, EU:C:1979:36, т. 11), от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 66), от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 44) и от 25 октомври 2011 г., Solvay/Комисия (C-110/10 P, EU:C:2011:687, т. 48).

31 — Решения от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582, т. 181—184), от 21 септември 2006 г., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия (C-105/04 P, EU:C:2006:592, т. 38) и от 3 септември 2009 г., Prym и Prym Consumer/Комисия (C-534/07 P, EU:C:2009:505, т. 27).

32 — Решение от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 58 и 59).

33 — Решение от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 60).

34 — Решения от 21 септември 1989 г., Hoechst/Комисия (46/87 и 227/88, EU:C:1989:337, т. 15), от 18 октомври 1989 г., Orkem/Комисия (374/87, EU:C:1989:387, т. 33), и от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 63).

полиция, както и да поиска становищата им относно тези доказателства [35]. В още по-малка степен жалбоподателите доказват, че самото използване на предадените от италианската финансова полиция доказателства може да доведе до накърняване на правото на защита. Оплакването, че правото им на защита било „накърнено непоправимо“, представлява само изключително общо твърдение, в подкрепа на което не се излагат никакви факти и доводи.

62. В крайна сметка смятам, че доводите на жалбоподателите всъщност са насочени към това, че Комисията дори не е имала право да приема предадените от италианската финансова полиция доказателства като основание за образуване на картелно производство и като обосноваващи провеждането на по-нататъшно самостоятелно разследване. Съгласно постоянната съдебна практика обаче във всички случаи Комисията има точно тази възможност [36] и тя е от съществено значение за ефективното прилагане на правилата на конкуренция на европейския вътрешен пазар.

63. При това положение Общият съд не може да бъде упрекнат в незачитане на правото на защита [37].

3. По твърдяното изопачаване на доказателства от Общия съд

64. Накрая, в рамките на това първо основание жалбоподателите упрекват Общия съд в изопачаване на доказателства. Според тях изопачаването се състои в това, че в точки 67 и 68 от обжалваното съдебно решение Общият съд посочвал, че не бил релевантен въпросът дали две от четирите спорни страници от личните бележки на служител на Pacific били предадени, както те твърдят, неправомерно на Комисията от италианската финансова полиция.

65. В това отношение следва да се отбележи, че изопачаване е налице, когато, без да се основава на нови доказателства, преценката на наличните доказателства е явно неправилна [38]. Нещо повече, жалбоподателят трябва да посочи точно кои доказателства са изопачени от Общия съд и да докаже грешките в преценката, които според него са довели до изопачаването [39].

66. В настоящия случай жалбоподателите по никакъв начин не посочват точно кои доказателства според тях е изопачил Общият съд. Те само много общо твърдят, че Общият съд „изопачил ясното значение на доказателствата“. Освен това никъде в точки 67 и 68 от обжалваното съдебно решение не се съдържа заклейменатa от жалбоподателите формулировка, че не бил релевантен въпросът дали разглежданите две страници от личните бележки на служител на Pacific били предадени неправомерно на Комисията.

35 — В същия смисъл решение от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 61).

36 — Решения от 17 октомври 1989 г., Dow Benelux/Комисия (85/87, EU:C:1989:379, т. 19) и от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582, т. 301); в същия смисъл — за обратния случай — решения от 16 юли 1992 г., Asociación Española de Banca Privada и др. (C-67/91, EU:C:1992:330, т. 42 и 43) и от 19 май 1994 г., SEP/Комисия (C-36/92 P, EU:C:1994:205, т. 29).

37 — В същия смисъл решение на Общия съд от 8 юли 2004 г., Dalmine/Комисия (T-50/00, EU:T:2004:220, т. 83—91), потвърдено с решение на Съда от 25 януари 2007 г., Dalmine/Комисия (C-407/04 P, EU:C:2007:53, т. 62 и 63).

38 — Решения от 18 януари 2007 г., PKK и KNK/Съвет (C-229/05 P, EU:C:2007:32, т. 37), от 22 ноември 2007 г., Sniace/Комисия (C-260/05 P, EU:C:2007:700, т. 37), от 17 юни 2010 г., Lafarge/Комисия (C-413/08 P, EU:C:2010:346, т. 17) и от 4 юли 2013 г. Комисия/Aalberts Industries и др. (C-287/11 P, EU:C:2013:445, т. 51).

39 — Решения от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 50 и 159), от 17 юни 2010 г., Lafarge/Комисия (C-413/08 P, EU:C:2010:346, т. 16) и от 8 март 2016 г., Гърция/Комисия (C-431/14 P, EU:C:2016:145, т. 32).

67. Действително Общият съд стига до извода, че въпросните две страници от бележките на служителя на Pacific се съдържат „в преписката по настоящото дело независимо от въпроса за допустимостта на предадените от Guardia di Finanza документи“ [40]. Стигайки до този извод, Общият съд обаче само се позовава на факта, че Комисията също е намерила тези две страници по време на проведеното от нея самостоятелно претърсване на помещенията на Pacific в Италия. В това отношение, дори и при изключително благосклонно разглеждане на доводите на жалбоподателите, не може да се установи изопачаване на доказателства.

68. В крайна сметка със съображенията си, изложени в точки 67 и 68 от обжалваното съдебно решение, Общият съд извършва правна квалификация на фактите: той преценява (липсата) на причинно-следствена връзка между процесуално нарушение, евентуално допуснато при предаването на определени доказателства на Комисията от италианската финансова полиция, и по-нататъшния ход на производството. Това няма нищо общо с изопачаване на доказателства.

4. Междинно заключение

69. От всички изложени по-горе съображения следва, че цялото първо основание следва да се отхвърли по същество.

Б– По прилагането на Известието относно освобождаване от глоби или намаляване на техния размер и възможността за прилагане на доказателствата, събрани в резултат на това прилагане (второ основание)

70. С второто си основание жалбоподателите по същество изтъкват, че изявленията, направени от Chiquita в административното производство, не е следвало да бъдат използвани като доказателства за наличието на картелно нарушение. Това било така, тъй като Chiquita било направило посочените изявления само с оглед на статута му на предприятие, подало заявление за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер. Според жалбоподателите обаче Chiquita имало право на статут на предприятие, подало заявление за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, само по отношение на *картела за банани в Северна Европа*, но не и с оглед на спорния в случая *картел за банани в Южна Европа*. Общият съд не бил взел предвид това обстоятелство. Жалбоподателите считат, че без да му бъде предоставен статутът на предприятие, подало заявление за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, Chiquita вероятно е нямало да направи уличаващите изявления.

71. В основата на доводите, изложени от жалбоподателите в рамките на посоченото второ основание, е твърдението им, че по отношение на картела за банани в Южна Европа Chiquita не е сътрудничело в достатъчна степен на Комисията, за да заслужи предоставянето на статута на предприятие, подало заявление за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер [41].

1. Допустимост

72. Най-напред следва да се разгледа допустимостта на това основание за обжалване.

73. От една страна, противно на поддържаното от Комисията, не може да се твърди, че става въпрос за изцяло ново основание. Несъмнено в първоинстанционното производство на преден план е стоял друг въпрос, а именно дали Комисията е злоупотребила с власт и е упражнила неправомерно влияние върху Chiquita. Действително в самото обжалвано съдебно решение

40 — Точка 68 от обжалваното съдебно решение.

41 — Изискванията към сътрудничеството с Комисията произтичат от точка 11, буква а) от Известието на Комисията от 2002 година относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3).

Общият съд накратко, но все пак разглежда изискването за непрекъснато и експедитивно сътрудничество в хода на цялото административното производство като условие за предоставянето на статут на предприятие, подало заявление за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер [42]. Ако в настоящия случай на жалбоподателите бъде отказано да обсъдят критично изводите на Общия съд по този въпрос, производството по обжалване отчасти би се обезсмислило [43].

74. От друга страна обаче, въпросът дали дадено предприятие е сътрудничело в достатъчна степен на Комисията по време на административното производство, е част от преценката на фактите и доказателствата, която е единствено от компетентността на Общия съд и която не може да се оспорва пред Съда в качеството му на инстанция, пред която се провежда производството по обжалване, освен в случай на изопачаване, което в случая не се твърди [44].

75. Поради това следва да се приеме, че второто основание е недопустимо.

1. По същество

76. Дори второто основание да се приеме за допустимо, например защото в действителност се отнася до правната квалификация на факти, повдигнатото от жалбоподателите възражение би било неоснователно по същество. Този извод се налага, тъй като изявленията, направени от предприятие в административното производство, и представените от него доказателства не са неизползваеми за целите на Комисията само поради факта, че статутът на предприятие, подало заявление за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, евентуално е бил предоставен неоснователно на това предприятие.

77. Напротив, мотивите, поради които даден свидетел решава да сътрудничи с органите, сами по себе си не могат да засегнат законосъобразността на събирането на доказателства и възможността за използване на доказателствата. Те могат най-много да са от значение при преценката на стойността на изявленията му и на достоверността им. В настоящия случай обаче не става въпрос за това.

78. Следователно второто основание е не само недопустимо, но и следва да се отхвърли по същество.

B– По принципа на ефективна съдебна защита по отношение на глобата (трето основание)

79. Третото основание се отнася до принципа на ефективната съдебна защита и по същество е насочено срещу точки 501—564 от обжалваното съдебно решение. Жалбоподателите критикуват обстоятелството, че във връзка с наложената от Комисията глоба Общият съд „упражнил изключително ограничен съдебен контрол“ и следователно не възприел правилно понятието за пълен съдебен контрол (член 31 от Регламент № 1/2003), както и нарушил член 6 от ЕКПЧ и член 47 от Хартата на основните права. Вследствие на това Общият съд изчислил и неправилно глобата.

42 — Вж. по-специално точки 121—126 и 147 от обжалваното съдебно решение.

43 — Решения от 19 юли 2012 г., Съвет/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group (C-337/09 P, EU:C:2012:471, т. 61), от 3 октомври 2013 г., Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет (C-583/11 P, EU:C:2013:625, т. 47), и от 14 юни 2016 г., Marchiani/Парламент (C-566/14 P, EU:C:2016:437, т. 37).

44 — Определение от 17 септември 1996 г., San Marco/Комисия (C-19/95 P, EU:C:1996:331, т. 39 и 40), както и решения от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 449) и от 3 септември 2015 г., Tapiriit Kanatami и др./Комисия (C-398/13 P, EU:C:2015:535, т. 37).

80. Това основание е повдигнато при условията на евентуалност. Ще го разгледам, тъй като, видно от съображенията ми, изложени по-горе, първото и второто основание не могат да се приемат.

81. Обратно на становището, което Комисията изглежда застъпва, това трето основание не може да се разглежда като недопустимо разширяване на предмета на спора (член 170, параграф 1 от Процедурния правилник). Това е така, тъй като в точка 501 и следващите от обжалваното съдебно решение Общият съд изрично разглежда исканията за отмяна *или намаляване* на размера на глобата, направени от FSL, LVP и PFCI при условията на евентуалност. За разлика от „отмяната на глобата“ „намаляването на размера на глобата“ неизбежно засяга въпроса за пълната юрисдикция по смисъла на член 261 ДФЕС във връзка с член 31 от Регламент № 1/2003. Следователно проблематиката, която в случая следва да се разгледа, е била заложена в самия предмет на спора на първа инстанция.

82. Следва обаче да се има предвид, че упражняването от Общия съд на правомощието за пълен съдебен контрол в дела за картели подлежи на контрол от Съда само за това дали са допуснати явни грешки (член 261 ДФЕС във връзка с член 31 от Регламент № 1/2003)[45]. Приема се, че такива грешки са налице, когато, първо, Общият съд е нарушил пределите на правомощието си по член 261 ДФЕС[46], второ, не е отчел в достатъчна степен всички релевантни аспекти[47], и трето, е приложил неправилни от правна гледна точка критерии[48], не на последно място с оглед на принципите на равно третиране[49] и на пропорционалност[50].

83. Изтъкваното от жалбоподателите възражение за твърде повърхностен подход по отношение на „pleine juridiction“ попада в първата от упоменатите категории: в крайна сметка Общият съд е упрекнат, че е пренебрегнал пределите на правомощието си по член 261 ДФЕС и следователно е нарушил принципа на ефективна съдебна защита (член 47 от Хартата на основните права)[51].

84. В действителност обаче Общият съд много подробно — в повече от 60 точки от обжалваното съдебно решение — разглежда разменените пред първата инстанция доводи на участниците в производството с оглед на евентуалната отмяна или намаляване на размера на глобата.

45 — Решение от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 365).

46 — Вж. във връзка с това заключенията ми по дела Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия (C-105/04 P, EU:C:2005:751, т. 137), Schindler Holding и др./Комисия (C-501/11 P, EU:C:2013:248, т. 190) и Pilkington Group и др./Комисия (C-101/15 P, EU:C:2016:258, т. 112); в същия смисъл решения Schindler Holding и др./Комисия (C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 155 и 156) и Kone и др./Комисия (C-510/11 P, EU:C:2013:696, т. 40 и 42).

47 — Решения Baustahlgewebe/Комисия (C-185/95 P, EU:C:1998:608, т. 128), Dansk Rørindustri и др./Комисия (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 244 и 303) и Papierfabrik August Koehler и др./Комисия (C-322/07 P, C-327/07 P и C-338/07 P, EU:C:2009:500, т. 125).

48 — Решения Baustahlgewebe/Комисия (C-185/95 P, EU:C:1998:608, т. 128), Dansk Rørindustri и др./Комисия (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 244 и 303) и Papierfabrik August Koehler и др./Комисия (C-322/07 P, C-327/07 P и C-338/07 P, EU:C:2009:500, т. 125).

49 — Решения Weig/Комисия (C-280/98 P, EU:C:2000:627, т. 63 и 68), Sarrió/Комисия (C-291/98 P, EU:C:2000:631, т. 97 и 99) и Alliance One International und Standard Commercial Tobacco/Комисия (C-628/10 P и C-14/11 P, EU:C:2012:479, т. 58).

50 — Решения E.ON Energie/Комисия (C-89/11 P, EU:C:2012:738, т. 126) и Schindler Holding и др./Комисия (C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 165).

51 — Член 6 от ЕКПЧ, на който жалбоподателите допълнително се позовават, докато Съюзът не се е присъединил към ЕКПЧ, не представлява правен инструмент, който може да се прилага пряко като релевантен критерий за контрола за законосъобразност на актове на институциите на Съюза; по-скоро следва да се използва единствено член 47 от Хартата на основните права (решения от 26 февруари 2013 г., Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 44 и от 18 юли 2013 г., Schindler Holding и др./Комисия, C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 32).

85. Обстоятелството, че в това отношение Общият съд задълбочено разглежда Насоките от 2006 г.[52] и проверява дали Комисията е допуснала грешка при прилагането на посочените насоки, е свързано с оплакванията, повдигнати от самите FSL, LVP и PFCI в първоинстанционното производство[53]. От това обстоятелство в никакъв случай не може да се направи извод, че Общият съд се бил смятал за обвързан от посочените насоки и считал, че е възпрепятстван да излезе извън рамките на тези насоки[54]. Критиката на жалбоподателите в този смисъл почива на явно неправилен прочит на обжалваното съдебно решение.

86. Обратно на становището, което жалбоподателите изглежда застъпват, освен това Общият съд не е и длъжен да упражнява контрол върху налагането на глобата извън рамките на оплакванията и доводите, изложени в първоинстанционното производство. В това отношение следва да се припомни, че упражняването на правомощието за пълен съдебен контрол не е равнозначно на служебен контрол и че производството пред юрисдикциите на Съюза е състезателно[55].

87. В крайна сметка основната грижа на жалбоподателите в рамките на това трето основание изглежда е да получат същото намаление на размера на глобата с 60 %, което е било предоставено на участниците в картела за банани в Северна Европа като смекчаващо обстоятелство[56].

88. Общият съд обаче подробно излага причините, поради които счита, че в настоящия случай не може да става въпрос за такова намаляване на размера на глобата[57].

89. Съдът не следва по съображения за справедливост да замества със своя преценката на Общия съд, който, упражнявайки правомощието си за пълен съдебен контрол, се е произнесъл по размера на глобите, наложени на предприятия за извършени от тях нарушения на правото на Съюза[58].

90. По-скоро би следвало да се приеме, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото предвид неподходящия размер на глобата само „ако размерът на санкцията е не просто неподходящ, но и прекомерен до степен на непропорционалност“[59]. Жалбоподателите обаче не представят никакви конкретни доказателства, от които да се направи такъв извод[60].

91. Ето защо се налага изводът, че Общият съд не може да бъде упрекван в допускане на грешка при прилагане на правото във връзка с упражняването на правомощието му за пълен съдебен контрол, както и в нарушение на принципа на ефективна съдебна защита. Следователно третото основание следва да се отхвърли по същество.

52 — Насоки относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264).

53 — Вж. например точка 501 от обжалваното съдебно решение.

54 — Както Съдът е уточнил, макар съдилищата да не са обвързани от тези насоки, последните могат да направляват юрисдикциите на Съюза, когато упражняват правомощието си за пълен съдебен контрол; решения от 6 декември 2012 г., Комисия/Verhuizingen Coppens (C-441/11 P, EU:C:2012:778, т. 80) и от 21 януари 2016 г., Galp Energía España и др./Комисия (C-603/13 P, EU:C:2016:38, т. 90).

55 — Решения от 8 декември 2011 г., Chalkor/Комисия (C-386/10 P, EU:C:2011:815, т. 64), от 10 юли 2014 г., Telefónica и Telefónica de España/Комисия (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, т. 213) и от 9 юни 2016 г., Repsol Lubricantes y Especialidades и др./Комисия (C-617/13 P, EU:C:2016:416, т. 85).

56 — По този въпрос вж. точка 544 и сл. от обжалваното съдебно решение.

57 — Точки 547—554 от обжалваното съдебно решение.

58 — Решения от 22 ноември 2012 г., E.ON Energie/Комисия (C-89/11 P, EU:C:2012:738, т. 125) и от 9 юни 2016 г., Repsol Lubricantes y Especialidades и др./Комисия (C-617/13 P, EU:C:2016:416, т. 81).

59 — Решения от 22 ноември 2012 г., E.ON Energie/Комисия (C-89/11 P, EU:C:2012:738, т. 126), от 10 юли 2014 г., Telefónica и Telefónica de España/Комисия (C-295/12 P, EU:C:2014:2062, т. 205), от 9 юни 2016 г., Repsol Lubricantes y Especialidades и др./Комисия (C-617/13 P, EU:C:2016:416, т. 82), от 7 септември 2016 г., Pilkington Group и др./Комисия (C-101/15 P, EU:C:2016:631, т. 73) и от 14 септември 2016 г., Trafilerie Meridionali/Комисия (C-519/15 P, EU:C:2016:682, т. 56).

60 — В същия смисъл решение от 9 юни 2016 г., Repsol Lubricantes y Especialidades и др./Комисия (C-617/13 P, EU:C:2016:416, т. 83).

Г– По понятието за ограничаване на конкуренцията с оглед на целта (четвърто основание)

92. Четвъртото и последно основание на жалбоподателите се отнася до понятието за ограничаване на конкуренцията с оглед на целта по смисъла на член 101 ДФЕС. Те упрекват Общия съд, че в точки 463—474, и по-специално в точка 466 от обжалваното съдебно решение, възприел неправилно тълкуване на понятието за ограничаване на конкуренцията с оглед на целта, което довело до погрешна квалификация на фактите и до накърняване на правото на защита на FSL, LVP и PFCI.

93. Това основание е изложено при условията на евентуалност спрямо предходното. То следва да се разгледа, тъй като всички останали основания, както посочих, следва да се отхвърлят.

94. По същество жалбоподателите изтъкват, че Общият съд не е анализирал надлежно с необходимата изчерпателност икономическия и правния контекст, в който се вписвало инкриминираното поведение на участниците в картела.

1. Допустимост

95. Според Комисията доводът на жалбоподателите представлява недопустимо ново твърдение, тъй като в първоинстанционното производство FSL, LVP и PFCI били поставили на обсъждане въпроса за икономическия и правния контекст само с оглед на евентуални антиконкурентни *резултати* от инкриминираното поведение на участниците в картела, но не и с оглед на наличието на антиконкурентна *цел*.

96. Такъв подход обаче изглежда прекомерно формалистичен. Действително с жалбата не може да се изменя предметът на спора пред Общия съд (член 170, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда)[61]. В рамките на предмета на съществуващия спор обаче жалбоподателите са свободни да изтъкват всички относими доводи[62] и във връзка с това по-специално да доразвиват и прецизират доводите си, изложени в първоинстанционното производство[63].

97. Настоящият случай е такъв. Предмет на спор в първоинстанционното производство е, най-общо казано, антиконкурентният характер на инкриминираното поведение на участниците в картела[64]. След като още в производството пред Общия съд FSL, LVP и PFCI, макар и повърхностно, са почерпили доводи от икономическия и правния контекст на поведението си, в производството по обжалване те са свободни отново да изтъкнат и да задълбочат съответните доводи, без с това да се разширява предметът на спора.

98. Следователно четвъртото основание е допустимо.

61 — Вж. също решения от 25 юни 2014 г., Nexans и Nexans France/Комисия (C-37/13 P, EU:C:2014:2030, т. 45) и от 9 юни 2016 г., Repsol Lubricantes y Especialidades и др./Комисия (C-617/13 P, EU:C:2016:416, т. 58).

62 — Решения от 18 януари 2007 г., PKK и KNK/Комисия (C-229/05 P, EU:C:2007:32, т. 66) и от 18 ноември 2010 г., NDSHT/Комисия (C-322/09 P, EU:C:2010:701, т. 41 и 42).

63 — В този смисъл решения от 10 септември 2009 г., Akzo Nobel и др./Комисия (C-97/08 P, EU:C:2009:536, т. 39) и от 29 септември 2011 г., Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620, т. 36); подобно е решение от 9 юни 2016 г., Repsol Lubricantes y Especialidades и др./Комисия (C-617/13 P, EU:C:2016:416, т. 59—61).

64 — Самият Общ съд разглежда въпроса за наличие на антиконкурентна цел и въпроса за наличие на антиконкурентен резултат в една и съща част от обжалваното съдебно решение (вж. във връзка с това заглавието преди точка 463 от това решение).

1. По същество

99. Страните в производството по принцип са единодушни, че антиконкурентната цел на дадена практика по смисъла на член 101 ДФЕС трябва да се преценява, наред с други обстоятелства, с оглед на икономическия и правния контекст, в който се вписва тази практика [65]. Единственият въпрос, по който се спори пред Съда, е дали в конкретния случай Общият съд достатъчно задълбочено е разгледал именно този икономически и правен контекст.

100. Несъмнено изчерпателността, с която Общият съд е длъжен да разгледа посочения икономически и правен контекст, зависи от естеството на инкриминираната практика. В случаите, в които антиконкурентната цел е особено очевидна, анализът на икономическия и правния контекст, в който се вписва практиката, може естествено да бъде сведен до строго необходимото [66].

101. Точно такава особено очевидна антиконкурентна цел е налице, когато конкурентите сключват помежду си споразумения относно цените на техните продукти [67] или когато обменят чувствителна информация, която е от значение за образуването на съответните им цени [68]. Противно на становището на жалбоподателите, член 101 ДФЕС забранява не само съгласуването на цени, но и обмена на чувствителна информация с оглед на ценообразуването [69].

102. При това положение в настоящия случай Общият съд не може да бъде упрекнат, че не е разгледал достатъчно задълбочено икономическия и правния контекст на инкриминираното поведение.

103. Съществената разлика между ограничения на конкуренцията с оглед на целта и ограничения на конкуренцията с оглед на резултата по смисъла на член 101 ДФЕС би била заличена, ако от органите по конкуренция и юрисдикциите, сезирани със свързани с конкуренцията въпроси в Съюза, се изискваше задълбочено разглеждане на икономическия и правния контекст и в случаите на тайни действия на предприятия, на челото на които е изписан антиконкурентният характер.

104. Независимо от това нито един от елементите, свързани с контекста, с които жалбоподателите се опитват конкретно да докажат, че обменът им на информация няма вредоносни последици за конкуренцията, не е особено убедителен.

105. На първо място, обстоятелството, че в рамките на общата селскостопанска политика пазарът на банани е организиран, не представлява „карт бланш“ за съгласуването на цени или за обмена на релевантна за цените информация между конкуренти. Напротив, точно на пазар, на който с оглед на регулаторните намеси съществуват само ограничени възможности за конкуренция, трябва решително да се противодейства на всички действия на предприятията, които могат да се окажат годни да нарушат онази част от конкуренцията, която все още е останала недокосната.

65 — Решения от 4 юни 2009 г., T-Mobile Netherlands и др. (C-8/08, EU:C:2009:343, т. 27), от 19 март 2015 г., Dole Food и Dole Fresh Fruit Europe/Комисия (C-286/13 P, EU:C:2015:184, т. 117) и от 20 януари 2016 г., Toshiba Corporation/Комисия (C-373/14 P, EU:C:2016:26, т. 27).

66 — Решение от 20 януари 2016 г., Toshiba Corporation/Комисия (C-373/14 P, EU:C:2016:26, т. 29).

67 — Решения от 30 януари 1985 г., Clair (123/83, EU:C:1985:33, т. 22), от 11 септември 2014 г., CB/Комисия (C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 51) и от 19 март 2015 г., Dole Food и Dole Fresh Fruit Europe/Комисия (C-286/13 P, EU:C:2015:184, т. 115).

68 — Решения от 4 юни 2009 г., T-Mobile Netherlands и др. (C-8/08, EU:C:2009:343, т. 32—37) и от 19 март 2015 г., Dole Food и Dole Fresh Fruit Europe/Комисия (C-286/13 P, EU:C:2015:184, т. 119—124).

69 — Пак там.

106. На второ място, честотата на обмена на чувствителна информация между конкуренти е без значение. Според съдебната практика дори един-единствен случай на обмен на информация може да бъде достатъчно основание за установяването на нарушение и налагането на глоба, ако съответните предприятия са продължили да осъществяват дейност на пазара и след този обмен[70]. Във всеки случай честотата и редовността на обмена на информация с антиконкурентна цел евентуално могат да са от значение само за размера на глобата[71].

107. На трето място, позоваванията на жалбоподателите на неголемите мащаби на предприятията им и на малкия им дял на европейския пазар на банани също с нищо не променят антиконкурентната цел на поведението им. Това е така, тъй като споразумение, което би могло да засегне търговията между държавите членки и което има антиконкурентна цел, съставлява по своето естество и независимо от конкретните резултати от него съществено ограничение на конкуренцията[72]. Забраната за антиконкурентни тайни действия, закрепена в член 101 ДФЕС, се прилага по отношение на малки и големи предприятия в същата степен като по отношение на малки и големи пазари.

108. На последно място, обстоятелството, че Общият съд се е отказал да извърши подробен анализ на икономическия и правния контекст на инкриминираната практика, също не съставлява нарушение на правото на защита. Правото на защита (в административното производство) и принципът на състезателност (в съдебното производство) са спазени, когато всички участници в производството са имали достатъчна възможност да изложат гледната си точка. Такова право на защита не може да бъде нарушено само поради факта че по същество Общият съд е стигнал до извод, различен от този, който съответства на убеждението на един или няколко участници в производството. Всъщност правилната по същество преценка на инкриминираното поведение не е процесуалноправен, а материалноправен въпрос.

109. Ето защо се налага изводът, че четвъртото основание също следва да се отхвърли по същество.

Д – Обобщение

110. Тъй като нито едно от изложените от жалбоподателите основания не е уважено, жалбата трябва да се отхвърли в нейната цялост.

VI – По съдебните разноски

111. Съгласно член 184, параграф 2 от своя Процедурен правилник при отхвърляне на жалбата Съдът се произнася по съдебните разноски.

112. Съгласно член 138, параграфи 1 и 2 във връзка с член 184, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане; когато има няколко загубили делото страни, Съдът взема решение по разпределянето на съдебните разноски. След като Комисията е направила искане в този смисъл и жалбоподателите са загубили делото, те следва да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски. Жалбоподателите следва да понесат тези разноски солидарно, защото са подали жалбата съвместно.

70 — Решение от 4 юни 2009 г., T-Mobile Netherlands и др. (C-8/08, EU:C:2009:343, т. 58 и 59); вж. също решения от 8 юли 1999 г., Комисия/Anic Partecipazioni (C-49/92 P, EU:C:1999:356, т. 121) и Hüls/Комисия (C-199/92 P, EU:C:1999:358, т. 162).

71 — Вж. в допълнение заключенията ми по дела T-Mobile Netherlands и др. (C-8/08, EU:C:2009:110, т. 97—107) и Dole Food и Dole Fresh Fruit Europe/Комисия (C-286/13 P, EU:C:2014:2437, т. 125).

72 — Решение от 13 декември 2012 г., Expedia (C-226/11, EU:C:2012:795, т. 37).

VII – Заключение

113. С оглед на изложените по-горе съображения предлагам на Съда да се произнесе, както следва:

„1) Отхвърля жалбата.

2) Жалбоподателите понасят солидарно съдебните разноски“.